

ΘΕΜΑ Α

A1. Έστω μια συνάρτηση f , η οποία είναι συνεχής σε ένα διάστημα Δ . Αν $f'(x) > 0$ σε κάθε εσωτερικό σημείο x του Δ , τότε να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα σε όλο το Δ .

Μονάδες 7

A2. Θεωρήστε τον παρακάτω ισχυρισμό:
«Κάθε συνάρτηση f , η οποία είναι συνεχής στο x_0 , είναι παραγωγίσιμη στο σημείο αυτό.»

α. Να χαρακτηρίσετε τον παραπάνω ισχυρισμό γράφοντας στο τετράδιό σας το γράμμα Α, αν είναι αληθής, ή το γράμμα Ψ, αν είναι ψευδής. (μονάδα 1)

β. Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας στο ερώτημα **α**. (μονάδες 3)

Μονάδες 4

A3. Πότε λέμε ότι μια συνάρτηση f είναι συνεχής σε ένα κλειστό διάστημα $[\alpha, \beta]$;

Μονάδες 4

A4. Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν, γράφοντας στο τετράδιό σας, δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί σε κάθε πρόταση, τη λέξη **Σωστό**, αν η πρόταση είναι σωστή, ή **Λάθος**, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

α) Για κάθε ζεύγος συναρτήσεων $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ και $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, αν $\lim_{x \rightarrow x_0} f(x) = 0$ και $\lim_{x \rightarrow x_0} g(x) = +\infty$, τότε $\lim_{x \rightarrow x_0} [f(x) \cdot g(x)] = 0$.

β) Αν f, g είναι δύο συναρτήσεις με πεδία ορισμού A, B αντίστοιχα, τότε η $g \circ f$ ορίζεται αν $f(A) \cap B \neq \emptyset$.

γ) Για κάθε συνάρτηση $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ που είναι παραγωγίσιμη και δεν παρουσιάζει ακρότατα, ισχύει $f'(x) \neq 0$ για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

δ) Αν $0 < \alpha < 1$, τότε $\lim_{x \rightarrow -\infty} \alpha^x = +\infty$.

ε) Η εικόνα $f(\Delta)$ ενός διαστήματος Δ μέσω μιας συνεχούς και μη σταθερής συνάρτησης f είναι διάστημα.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

Δίνονται οι συναρτήσεις $f(x) = \ln x$, $x > 0$ και $g(x) = \frac{x}{1-x}$, $x \neq 1$.

B1. Να προσδιορίσετε τη συνάρτηση $f \circ g$.

Μονάδες 5

B2. Αν $h(x) = (f \circ g)(x) = \ln\left(\frac{x}{1-x}\right)$, $x \in (0,1)$, να αποδείξετε ότι η συνάρτηση h αντιστρέφεται και να βρείτε την αντίστροφή της.

Μονάδες 6

B3. Αν $\varphi(x) = h^{-1}(x) = \frac{e^x}{e^x + 1}$, $x \in \mathbb{R}$, να μελετήσετε τη συνάρτηση φ ως προς τη μονοτονία, τα ακρότατα, την κυρτότητα και τα σημεία καμπής.

Μονάδες 7

B4. Να βρείτε τις οριζόντιες ασύμπτωτες της γραφικής παράστασης της συνάρτησης φ και να τη σχεδιάσετε.

(Η γραφική παράσταση να σχεδιαστεί με στυλό.)

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Γ

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = -\eta\mu x$, $x \in [0, \pi]$, και το σημείο $A\left(\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2}\right)$.

Γ1. Να αποδείξετε ότι υπάρχουν ακριβώς δύο εφαπτόμενες (ε_1) , (ε_2) της γραφικής παράστασης της f που άγονται από το A , τις οποίες και να βρείτε.

Μονάδες 8

Γ2. Αν (ε_1) : $y = -x$ και (ε_2) : $y = x - \pi$ είναι οι ευθείες του ερωτήματος **Γ1**, τότε να σχεδιάσετε τις (ε_1) , (ε_2) και τη γραφική παράσταση της f , και να

αποδείξετε ότι $\frac{E_1}{E_2} = \frac{\pi^2}{8} - 1$, όπου:

- E_1 είναι το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της f και τις ευθείες (ε_1) , (ε_2) , και
- E_2 είναι το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της f και τον άξονα $x'x$.

Μονάδες 6

Γ3. Να υπολογίσετε το όριο $\lim_{x \rightarrow \pi} \frac{f(x) + x}{f(x) - x + \pi}$.

Μονάδες 4

Γ4. Να αποδείξετε ότι $\int_1^e \frac{f(x)}{x} dx > e - 1 - \pi$.

Μονάδες 7

ΘΕΜΑ Δ

Δίνεται η συνάρτηση $f(x) = \begin{cases} \sqrt[3]{x^4}, & x \in [-1, 0) \\ e^x \eta \mu x, & x \in [0, \pi] \end{cases}$

Δ1. Να δείξετε ότι η συνάρτηση f είναι συνεχής στο διάστημα $[-1, \pi]$ και να βρείτε τα κρίσιμα σημεία της.

Μονάδες 5

Δ2. Να μελετήσετε τη συνάρτηση f ως προς τη μονοτονία και τα ακρότατα, και να βρείτε το σύνολο τιμών της.

Μονάδες 6

Δ3. Να βρείτε το εμβαδόν του χωρίου που περικλείεται από τη γραφική παράσταση της f , τη γραφική παράσταση της g , με $g(x) = e^{5x}$, $x \in \mathbb{R}$, τον άξονα $y'y$ και την ευθεία $x = \pi$.

Μονάδες 6

Δ4. Να λύσετε την εξίσωση $16e^{-\frac{3\pi}{4}} f(x) - e^{-\frac{3\pi}{4}} (4x - 3\pi)^2 = 8\sqrt{2}$.

Μονάδες 8

ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζομένους)

1. Στο εξώφυλλο του τετραδίου να γράψετε το εξεταζόμενο μάθημα. Στο εσώφυλλο πάνω-πάνω να συμπληρώσετε τα ατομικά στοιχεία μαθητή. Στην αρχή των απαντήσεών σας να γράψετε πάνω-πάνω την ημερομηνία και το εξεταζόμενο μάθημα. Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο και να μη γράψετε πουθενά στις απαντήσεις σας το όνομά σας.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Τυχόν σημειώσεις σας πάνω στα θέματα δεν θα βαθμολογηθούν σε καμία περίπτωση. Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα μόνο με μπλε ή μόνο με μαύρο στυλό με μελάνι που δεν σβήνει. Μολύβι επιτρέπεται, μόνο αν το ζητάει η εκφώνηση, και μόνο για πίνακες, διαγράμματα κλπ.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: 10.00 π.μ.

**ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ
ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ**

ΘΕΜΑ Α

A1) 6ε1.253

A2) α) Ψ (6ε1.217)

β) Έστω $f(x) = |x|$. Η f είναι συνεχής στο $x_0 = 0$ οπότε δεν είναι παραγωγισίμη σε αυτό καθώς:

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{|x| - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{x - 0}{x - 0} = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{f(x) - f(0)}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{|x| - 0}{x - 0} = \lim_{x \rightarrow 0^-} \frac{-x - 0}{x - 0} = -1$$

$\Rightarrow \nexists \lim_{x \rightarrow 0}$

A3) 6ε1.188

A4) α) Λ

β) Σ

γ) Λ

δ) Σ

ε) Σ

ΘΕΜΑ Β

B1) Πρέπει $x \in A \Leftrightarrow g(x) \in A \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 1 \\ \frac{x}{1-x} > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 1 \\ x(1-x) > 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x \neq 1 \\ x \in (0, 1) \end{cases}$

Θέτουμε
 $x \cdot (1-x) > 0$

Άρα $A \circ f \circ g = (0, 1)$

x	$-\infty$	0	1	$+\infty$
x		-	+	
$1-x$		+	-	
Πιν.	-	+	-	-

$(f \circ g)(x) = f(g(x)) = f\left(\frac{x}{1-x}\right) = \ln \frac{x}{1-x}, x \in (0, 1)$

B2) $h(x) = \ln\left(\frac{x}{1-x}\right), x \in (0, 1)$

Για $x_1, x_2 \in (0, 1)$ με $h(x_1) = h(x_2) \Leftrightarrow \ln\left(\frac{x_1}{1-x_1}\right) = \ln\left(\frac{x_2}{1-x_2}\right)$

$\Leftrightarrow \frac{x_1}{1-x_1} = \frac{x_2}{1-x_2} \Leftrightarrow x_1(1-x_2) = x_2(1-x_1) \Leftrightarrow x_1 - x_1x_2 = x_2 - x_1x_2$

$\Leftrightarrow x_1 = x_2$ οπότε h "1-1", άρα αντιστρέφεται.

Για να βρούμε την h^{-1} :

$h(x) = y \Leftrightarrow \ln\left(\frac{x}{1-x}\right) = y \Leftrightarrow e^{\ln\left(\frac{x}{1-x}\right)} = e^y \Leftrightarrow$

$\frac{x}{1-x} = e^y \Leftrightarrow x = e^y(1-x) \Leftrightarrow x = e^y - e^y x \Leftrightarrow$

$x + e^y x = e^y \Leftrightarrow x(1+e^y) = e^y \Leftrightarrow x = \frac{e^y}{1+e^y}, y \in \mathbb{R}$

Άρα $h^{-1}(x) = \frac{e^x}{1+e^x}$ με $x \in \mathbb{R}$.

B3. $\phi(x) = h^{-1}(x) = \frac{e^x}{e^x + 1}, x \in \mathbb{R}$

Έχουμε $\phi'(x) = \frac{e^x(e^x + 1) - e^x \cdot e^x}{(e^x + 1)^2} = \frac{e^{2x} + e^x - e^{2x}}{(e^x + 1)^2} = \frac{e^x}{(e^x + 1)^2} > 0$

Άρα ο γνησίως αύξων στο \mathbb{R} άρα δεν έχει ακρότητα.

Επίσης, $\phi''(x) = \frac{e^x(e^x + 1)^2 - 2(e^x + 1) \cdot e^{2x}}{(e^x + 1)^4} = \frac{e^x(e^x + 1)(e^x + 1 - 2e^x)}{(e^x + 1)^4} =$
 $= \frac{1 - e^x}{(e^x + 1)^3}$

$\phi''(x) = 0 \Leftrightarrow 1 - e^x = 0 \Leftrightarrow e^x = 1 \Leftrightarrow e^x = e^0 \Leftrightarrow \boxed{x = 0}$

Εάν $1 - e^x > 0 \Leftrightarrow e^x < 1 \Leftrightarrow e^x < e^0 \Leftrightarrow x < 0$

Εάν $1 - e^x < 0 \Leftrightarrow x > 0$

Άρα για $x > 0$ η ϕ είναι κοίτη καθώς $\phi''(x) < 0$.

Για $x < 0$ η ϕ είναι κυρτή καθώς $\phi''(x) > 0$.

Για $x = 0$, $\phi(0) = \frac{e^0}{e^0 + 1} = \frac{1}{2}$ άρα το σημείο $A(0, \frac{1}{2})$

είναι σημείο καμπής.

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$\phi''(x)$	$+$	0	$-$
$\phi(x)$			
		Σ.κ. $(0, \frac{1}{2})$	

B4. Οριζόντιες ασύμπτωτες:

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \phi(x) = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{e^x + 1} \stackrel{\text{DLH}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{e^x}{e^x} = 1$$

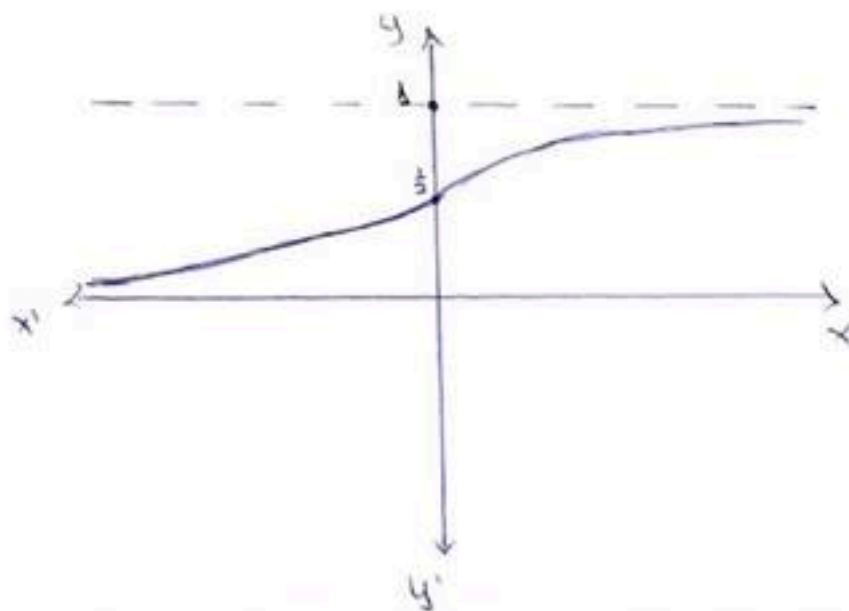
Άρα στο $+\infty$ έχουμε οριζόντια ασύμπτωτη $y=1$.

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} \phi(x) = \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{e^x}{e^x + 1} = \frac{0}{0+1} = 0$$

Άρα στο $-\infty$ έχουμε οριζόντια ασύμπτωτη $y=0$.

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$\phi'(x)$	$+$	0	$+$
$\phi''(x)$	$+$	0	$-$
$\phi(x)$	0	$\frac{1}{2}$	1

Σ.Κ. $(0, \frac{1}{2})$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1) Για κάθε $x_0 \in [0, \pi]$ η εξίσωση εφαπτομένης είναι:

$$(ε): y - f(x_0) = f'(x_0)(x - x_0)$$

$$(ε'): y - \eta \mu x_0 = -\epsilon \nu x_0 (x - x_0)$$

Η (ε) διέρχεται από το $A(\frac{\pi}{2}, -\frac{\pi}{2})$ οπότε

$$-\frac{\pi}{2} + \eta \mu x_0 = -\frac{\pi}{2} \epsilon \nu x_0 + x_0 \epsilon \nu x_0$$

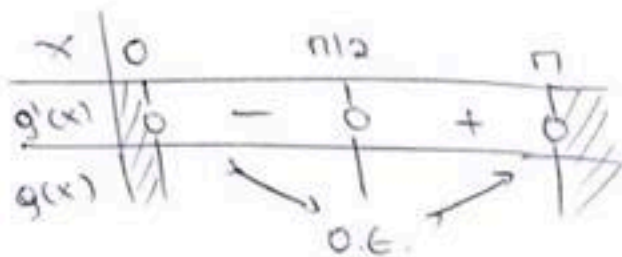
$$\eta \mu x_0 + \frac{\pi}{2} \epsilon \nu x_0 - x_0 \epsilon \nu x_0 - \frac{\pi}{2} = 0$$

Θεωρώ $g(x) = \eta \mu x + \frac{\pi}{2} \epsilon \nu x - x \epsilon \nu x - \frac{\pi}{2}$ με $x \in [0, \pi]$

Προφανώς ριζές $x_1 = 0$ και $x_2 = \pi$.

Για $x \in [0, \pi]$: $g'(x) = \epsilon \nu x - \frac{\pi}{2} \eta \mu x - \epsilon \nu x + x \eta \mu x = (x - \frac{\pi}{2}) \eta \mu x$

$$g'(x) = 0 \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{2} \text{ ή } x = 0 \text{ ή } x = \pi$$

Για $x \in [0, \frac{\pi}{2}]$ η $g \downarrow$ άρα $x_1 = 0$ μοναδική ρίζα.

Για $x \in [\frac{\pi}{2}, \pi]$ η $g \uparrow$ άρα $x_2 = \pi$ μοναδική ρίζα.

Άρα έχουμε ακριβώς δύο εφαπτομένες της f στο $(0, 0)$ και

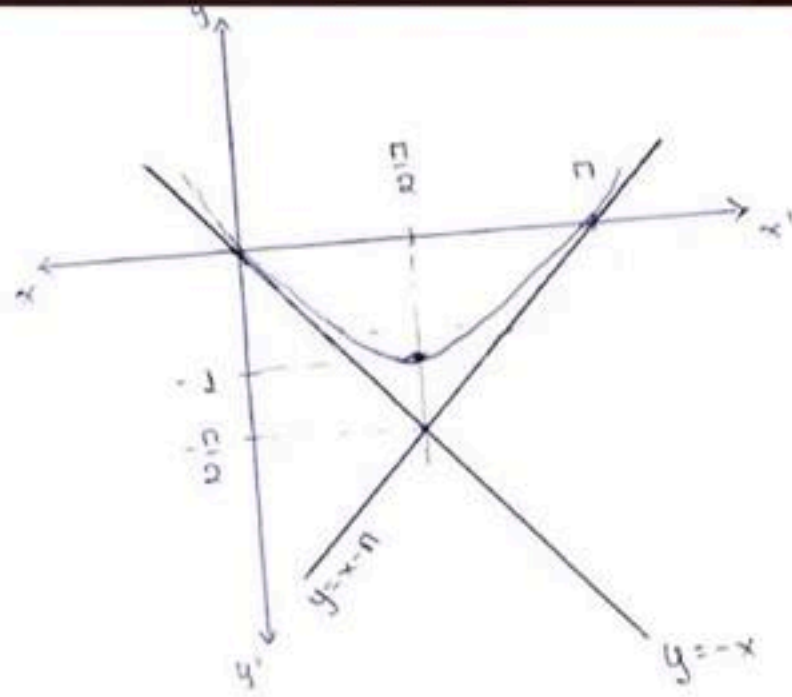
στο $(\pi, 0)$ ως:

$$(ε_1): \boxed{y = -x}$$

$$(ε_2): y + \eta \mu \pi = -\epsilon \nu \pi (x - \pi)$$

$$(ε): \boxed{y = x - \pi}$$

Γ2) (Cf): $f(x) = -n\mu x$
 (E1): $y = -x$
 (E2): $y = x - n$

$$E_1 = \int_0^{\frac{n}{2}} |f(x) - y| dx + \int_{\frac{n}{2}}^n |f(x) - y| dx =$$

$$= \int_0^{\frac{n}{2}} (-n\mu x + x) dx + \int_{\frac{n}{2}}^n (-n\mu x - x + n) dx =$$

$$= \left[\omega\mu x + \frac{x^2}{2} \right]_0^{\frac{n}{2}} + \left[\omega\mu x - \frac{x^2}{2} + nx \right]_{\frac{n}{2}}^n =$$

$$= \left(\omega\mu \frac{n}{2} + \frac{(\frac{n}{2})^2}{2} - \omega\mu \cdot 0 - \frac{0^2}{2} \right) + \omega\mu n - \frac{n^2}{2} + n^2 - \left(\omega\mu \frac{n}{2} - \frac{(\frac{n}{2})^2}{2} + n \cdot \frac{n}{2} \right) =$$

$$= \frac{n^2}{8} - 1 - 1 - \frac{n^2}{2} + n^2 + \frac{n^2}{8} - n^2 = \frac{n^2}{4} - 2$$

$$E_2 = \int_0^n |-n\mu x| dx = \int_0^n |n\mu x| dx \stackrel{n\mu > 0}{x \in (0, n)} \int_0^n n\mu x dx = [-\omega\mu x]_0^n =$$

$$= -\omega\mu n + \omega\mu \cdot 0 = 1 + 1 = 2$$

$$\text{Άρα } \frac{E_1}{E_2} = \frac{\frac{n^2}{4} - 2}{2} = \frac{\frac{n^2}{4}}{2} - \frac{2}{2} = \frac{n^2}{8} - 1$$

$$\Gamma_3) \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{-n\mu x + x}{-n\mu x - x + \pi} = \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1}{-n\mu x - x + \pi} \cdot (-n\mu x + x) = +\infty \text{ αφού}$$

$$\lim_{x \rightarrow \pi} (-n\mu x + x) = \pi > 0 \text{ και } \lim_{x \rightarrow \pi} \frac{1}{-n\mu x - x + \pi} = +\infty \text{ επειδή}$$

$$-n\mu x > x - \pi$$

$$F(x) > x - \pi$$

$\Gamma_4) F(x) \geq x - \pi$ για $x \in [0, \pi]$ (η ισότητα ισχύει για $x = \pi$)

Άρα $F(x) > x - \pi$ για $x \in [1, e]$

$$\frac{F(x)}{x} > 1 - \frac{\pi}{x}$$

$$\int_1^e \frac{F(x)}{x} dx > \int_1^e \left(1 - \frac{\pi}{x}\right) dx$$

$$\text{Έχουμε } \int_1^e \left(1 - \frac{\pi}{x}\right) dx = [x - \pi \ln x]_1^e = e - \pi \ln e - (1 - \pi \ln 1) =$$

$$= e - \pi - 1$$

$$\text{Άρα } \int_1^e \frac{F(x)}{x} dx > e - \pi - 1$$

ΘΕΜΑ Δ

$\Delta_1)$ Η F είναι συνεχής στο $[1, 0]$ ως σύνθεση των
 συνεχών συναρτήσεων \sqrt{x} και x^n . Επίσης, F συνεχής στο $(0, \pi]$
 ως γινόμενο συνεχών (εξθετικής και τριγωνομετρικής).

Ελέγχω τη συνέχεια στο $x_0 = 0$.

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} F(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \sqrt{x^n} = 0$$

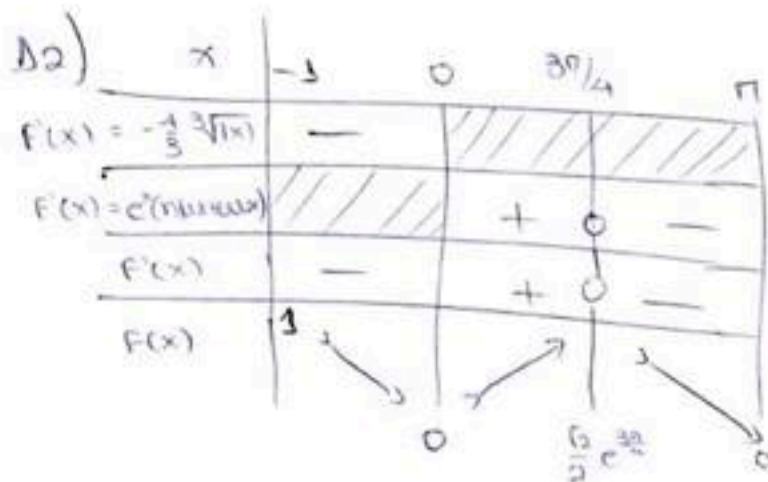
$$\lim_{x \rightarrow 0^-} F(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (e^{x^n} \sin x) = 1 \cdot 0 = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} F(x) = 0. \text{ Επίσης,}$$

$$F(0) = e^0 \cdot \sin 0 = 0 \text{ άρα}$$

$$\lim_{x \rightarrow 0} F(x) = F(0), \text{ η } F \text{ συνεχής στο } 0.$$

Οπότε $B\left(\frac{3\pi}{4}, \frac{\sqrt{2}}{2} e^{\frac{3\pi}{4}}\right)$ τρίγωνο ορθογώνιο.

Άρα για $x \in [-1, 0] \cup \left[\frac{3\pi}{4}, \pi\right]$ η f γίνεται φθίνουσα.

Για $x \in \left[0, \frac{3\pi}{4}\right]$ η f γίνεται αύξουσα.

Το σύνολο τιμών είναι $f([-1, \pi]) = \left[0, \frac{\sqrt{2}}{2} e^{\frac{3\pi}{4}}\right]$

Δ3) Στο $[0, \pi]$ είναι $g(x) - f(x) = e^{5x} - e^x \sin x = e^x (e^{4x} - \sin x)$.

Όμως, για $x > 0$ έχουμε $e^{4x} > 1$ (το " $=$ " για $x=0$)
και $\sin x < 1$ (το " $=$ " για $x=\frac{\pi}{2}$) $\left\{ \Rightarrow \right.$

$\Rightarrow e^{4x} - \sin x > 0 \Leftrightarrow g(x) - f(x) > 0$.

$$\begin{aligned}
 E &= \int_0^{\pi} (g(x) - f(x)) dx = \int_0^{\pi} (e^{5x} - e^x \sin x) dx = \\
 &= \int_0^{\pi} e^{5x} dx - \int_0^{\pi} e^x \sin x dx = \left[\frac{e^{5x}}{5} \right]_0^{\pi} - \int_0^{\pi} e^x \sin x dx = \\
 &= \frac{e^{5\pi} - 1}{5} - \int_0^{\pi} e^x \sin x dx
 \end{aligned}$$

Για $I = \int_0^{\pi} e^x \sin x dx$ έχουμε $I = \int_0^{\pi} (e^x)' \sin x dx =$
 $= [e^x \sin x]_0^{\pi} - \int_0^{\pi} e^x \cos x dx = 0 - \int_0^{\pi} (e^x)' \cos x dx =$

$$= - [e^{x \cos x}]_0^n - \int_0^n e^{x \cos x} dx = e^n + 1 - I$$

Αρα $2I = e^n + 1 \Rightarrow I = \frac{e^n + 1}{2}$

Οπότε $E = \frac{e^{3n} - 1}{5} - \frac{e^n + 1}{2}$

Δ4) Έχουμε $16e^{-\frac{3n}{4}} f(x) - e^{-\frac{3n}{4}} (4x - 3n)^2 = 8\sqrt{2}$ $e^{\frac{3n}{4}} \neq 0$
(=)

$$f(x) - \frac{(4x - 3n)^2}{16} = \frac{8\sqrt{2}}{16e^{-\frac{3n}{4}}}$$

$$f(x) = \frac{(4x - 3n)^2}{16} + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot e^{\frac{3n}{4}}$$

$$f(x) = \left(x - \frac{3n}{4}\right)^2 + \frac{\sqrt{2}}{2} \cdot e^{\frac{3n}{4}} \quad (1)$$

Στο $x = \frac{3n}{4}$ έχουμε βρει όπου μέγιστο το $\frac{\sqrt{2}}{2} e^{\frac{3n}{4}}$ αρα

$$(1) \Rightarrow f(x) = \left(x - \frac{3n}{4}\right)^2 + f_{\max}$$

$$f_{\max} = -\left(x - \frac{3n}{4}\right)^2 + f(x)$$

Όμως $f_{\max} \geq f(x)$

Αρα $f(x) - \left(x - \frac{3n}{4}\right)^2 \geq f(x)$

$$-\left(x - \frac{3n}{4}\right)^2 \geq 0$$

$$\left(x - \frac{3n}{4}\right)^2 \leq 0$$

$$x - \frac{3n}{4} = 0$$

$$\boxed{x = \frac{3n}{4}} \text{ στην.}$$